

Сергієнко Т.Ю.
*Магістр 2 курс спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
timetanusergienko@gmail.com*

ПРОЦЕС ПРОВЕДЕННЯ САНАЦІЙНОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Досліджено основні показники санаційного аудиту на підприємстві, переваги та недоліки санаційного аудиту, поняття кризового стану, досліджено особливості подолання кризової ситуації шляхом проведення санаційного аудиту.

***Ключові слова:** криза, санація підприємства, аудит, санаційний аудит.*

На сьогодні велика частка вітчизняних підприємств зазнала значного впливу фінансової кризи минулих років та досі перебуває у важкому фінансовому становищі, що є на межі з банкрутством та ліквідацією. Застосування системи антикризового управління підприємством, та проведення санаційного аудиту є запорукою виходу вітчизняних підприємств з фінансової кризи та уникнення їх банкрутства або ліквідації.

Метою є визначення значення санаційного аудиту та напрямки його впровадження в системі антикризового управління підприємством.

Сутність санаційного аудиту, фінансової санації, антикризового управління, особливості їх організації та проведення на підприємствах вивчалися як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями: Г. М. Азаренковою, І. О. Бланком, А. В. Бодюком, Т. В. Буловичем, І. О. Гадзевичем, М. К. Колісником, Л. П. Кулаковською, Л. Г. Ліпичем та ін.

Антикризове управління – це процес управління фінансово-економічними ризиками та фінансовою санацією підприємства з метою профілактики і нейтралізації фінансової кризи та забезпечення безперервної діяльності підприємства на основі використання системи специфічних методів та прийомів управління фінансами [1].

Реалізація заходів антикризового управління на підприємстві передбачає періодичне дослідження фінансового стану підприємства, завчасне виявлення ознак розвитку кризи на підприємстві, вивчення основних чинників, що зумовили розвиток кризи, оцінка масштабів кризового стану підприємства, виявлення та використання внутрішніх та зовнішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства та інше. Саме тому важливою та невід’ємною складовою якісної системи антикризового управління підприємством у провідних країнах світу є санаційний аудит.

В Україні ключовою передумовою розвитку санаційного аудиту стало прийняття Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [1] та Закону України «Про аудиторську діяльність» [2]. Саме з часу прийняття цих законів питання санаційного аудиту починає набувати більшої актуальності та значущості.

На практиці існує безліч визначень санаційному аудиту. Проте, на нашу думку, під визначенням «санаційний аудит» необхідно розглядати комплекс заходів, які передбачають проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємства-боржника, що знаходяться у фінансовій кризі, з метою його оздоровлення, задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури підприємства-боржника, запобігання банкрутству та його ліквідації згідно [1, 2].

Перевагою санаційного аудиту серед інших методів виведення підприємства із кризового стану є те, що він проводиться спеціалістом який враховує ідентифікацію даних, робить експертизу, розробляє загальні висновки та надає рекомендації щодо покращення стану підприємства. Недоліком є те, що підприємець повинен буде сплатити кошти за послуги аудитора [3].

На етапі аудиту причин фінансової кризи визначаються її вид та фаза, виявляються фактори, які вплинули на кінцеві показники діяльності підприємства, сильні та слабкі місця в його діяльності. Завершальною стадією санаційного аудиту є складання акту. У ньому відображається реальне фінансове становище підприємства, загальна оцінка його санаційної спроможності та формулюються пропозиції щодо доцільності ліквідації чи санації підприємства [4].

Санаційний аудит при антикризовому управлінні на підприємствах має дуже важливе значення, оскільки створює необхідні передумови для зменшення кризового стану підприємства. Остаточним етапом проведення дослідження є розробка моделі системи антикризового управління підприємством, у якій ключове місце буде належати санаційному аудиту. Для зменшення негативних наслідків кризи доцільно застосовувати санаційний аудит, як важливу складову управління підприємством.

Список використаних джерел:

1. Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
2. Закон України «Про аудиторську діяльність»/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>
Бланк, И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия [Текст] / И. А. Бланк. – [2-е изд.]. – К. : Эльга, 2009. – 645 с
3. Коваленко, О. В. Методи антикризового управління підприємством / О. В. Коваленко, С. В. Галь // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – № 8 – С. 107-114.
4. Санаційний аудит [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studall.org/all-32345.html>.

T. Sergienko. Sanitation auditing process in the system of anti-crisis management by enterprise.

Summary

The main indicators of sanitation audit at the enterprise, advantages and disadvantages of sanitation audit, anti-crisis situation of the enterprise were investigated, and ways of overcoming the crisis situation were investigated through the conduct of the sanitation audit.

Key words: crisis, sanation of the enterprise, audit, sanation audit.

*Науковий керівник: Боднар О.А., асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
bodnarolena1606@gmail.com*